



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Monumenta Paderbornensia

Ferdinand <II., Paderborn, Bischof>

Francofurti ; Lipsiæ ; Norjbergæ, 1713

X. De retinenda Academiæ inter se concordia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29975

compescendos hostes, tum ornamentis ad sua illustranda, atque confirmanda utantur.

CAPUT X.

De retinenda Academiarum inter se concordia.

NEque solùm divulgatæ sunt, atque distractæ ipsæ disciplinae illorum somniantium importunitate & dementiâ, sed etiam, quod quidem malum multò latius patet, ipsæ Academiae, postquam hoc novum Evangelium ab inferis exiit, omnem funditus spem mutuæ concordiae & confessionis amiserunt. Atqui hæc fuit majoribus nostris præcipua Academiarum condendarum causâ, ut veritas multorum sapientum studiis faciliùs reperiretur, & auctoritate certius munitetur. Sic enim homines sapientissimi judicabant, cùm in omni disceptatione, tum præcipuè, quæ de divinis rebus instituitur, eruditorum hominum consentientes, conspirantesque sententias magni apud omnes ponderis esse oportere, præsertim si quod versatur in quæstione, diu fuerit antea magnis ingeniorum contentionibus agitatum. Id si in uno aliquo eruditorum hominum cœtu locum habet, quid in compluribus, non modò mœnibus, sed terrâ quoque marique disjunctis? Jam verò ante Lutheri ab Ecclesia discessum, quanta erat omnium Academiarum in iis quæ fide Catholicâ traduntur tuendis, propugnandisque concordia? quàm multa, de quibus nihil dum certi Ecclesia decreverat, jam quodam Academiarum præjudicio explorata tenebantur? quàm multa in iis, quæ ex doctrinæ Christianæ capitibus, adhibita aliarum quoque cognitione doctrinarum, aptè concludi visa sunt, jam pridem tam erant in Academiis recepta, ut iis non assentiri summæ impudentiæ ac temeritatis esse judicaretur? Hoc quasi commune quoddam veritatis patrimonium pro se quælibet fidelissimè custodiebat, & quantum studio ac labore conniti poterat, augebat. At verò simulatque exortus est Lutherus, qui apud imperitos hæc omnia

omnia tantâ gentium ac sæculorum consensione comprobata atque firmata convelleret, tum verò simul excogitatum est aliud Academiarum genus, cui quoniam æternum est bellum cum veritate susceptum, omnia derepentè litibus dissidiis que permiscuit. Hujus generis Academiam Burenus popularibus suis optabat, quæ non modò à Catholicis omnibus dissideret, sed ne spem quidem ullam haberet constantis cum suis gratiæ ac pacis ineundæ. Ad quam enim illa tandem factionem, cum inter illos sint plurimæ, sese applicaret? Ad Flaccianam, an Ebrianam? ad Osiandrinam, an Ubiquetariam? An, quod nonnullas fecisse videmus, à Lutero ad Calvinum, id est de calcaria ad carbonariam repentè transiret? Hunc verò ipsum, qui se sequi profitentur, quot jam sunt partium? Cujus verò tandem rationis fuisset, cum in Westphalia tot jam sæculis Academia desideraretur, quæ esset veritatis officina, falsarum in ea opinionum, & litium sedem constituere? Est enim omnino, quod aiebat S. Augustinus: *In ventre Ecclesiæ veritas manet. Quisquis ab hoc ventre separatus fuerit, necesse est ut falsa loquatur.* ^{In Psal. 57.} Quocirca præclarè comparatum erat more institutoque majorum, ne cuiquam dynastæ fas esset Academiam condere, nisi non modò Imperator, verùm etiam Pont. Max. auctor fieret. Existimabant enim nihil esse præsentius ad sedandas opinionum discordias & dissidia doctrinarum, quàm ut honores, qui viris doctis tribuuntur, non modò ab ejus qui toti Imperio, sed etiam qui totius orbis Ecclesiis præest, auctoritate pendeant: ut quoniam, ut est in solenni formula, *hic, & ubique locorum*, eos valere cupiunt, dent quoque operam, ne eorum doctrina cum totius orbis sensu, judicioque ulla in re discrepet.